Grensmaas Stevensweert

Auteur: Sietske de Vet

Stevensweert
Tussen Ohé en Stevensweert heeft de Maas al eeuwenlang twee rivierlopen. Op oude kaarten is goed te zien dat de dorpen altijd al op een eiland lagen. De oostelijke loop is verzand en mondt nu uit in de Molenplas. Bij hoogwater komt de rivier tot aan de kades en is de plas ineens twee keer zo groot. Maar door het jaar heen zijn de oevers van de plassen en de Maas een oase van groen. Bij het Eiland van Stevensweert verlaat je het asfalt en loop je vrijwel continu over graspaden en -dijkjes door jonge ooibossen. Vogels als zaagbekken en brilduikers scheren 's winters over de plas. Je deelt de natuur met kuddes konikpaarden en galloways. Voorbij de jachthaven van Laak leidt een smal paadje naar de hoge oever van de Maas. Met een ruime bocht volg je het struinpad langs de rivier stroomafwaarts, tot aan het pontje naar België. Je wandelt door de landerijen langs de mooie Annakapel en de indrukwekkende Hompesche Molen terug naar de vesting van Stevensweert.

versiedatum: 10-04-2019

Routebeschrijving

1. Loop vanaf de Markt richting de kerk via het Jan van Steffeswertplein. Neem het pad langs de kerk, tussen kerkhof en museum door. Einde kerkhof op asfaltweg aan de Maas rechtsaf. Eerste pad rechtsaf, omlaag (Historische wandelroute Stevensweert). Volg het onverharde pad langs de vestingwal. Bij een tunneltje in de wal linksaf brug over. Aan overzijde rechtsaf en rechtdoor weer een brug over. Schuin rechtdoor, pad tussen lagere wallen. Op Maasdijk bij wandelknooppunt 30 richting knooppunt 31 (voortaan afgekort tot kp), Julianalaan. Eerste pad linksaf. Het klinkerpad buigt naar rechts en gaat langs een parkeerterrein.

2. Bij parkeerterrein met informatiebord wandelnetwerk rechtdoor richting kp 31, klinkerpad. Asfaltweg oversteken en rechtdoor, onverhard pad. Het pad buigt naar rechts en naar links. Op kp 31 rechtsaf richting 32 langs slagboom en linksaf, grindpad. Op asfaltweg rechtdoor naar een kapel. Daar de asfaltweg oversteken en schuin rechtdoor langs een afrastering. Eerste pad rechtsaf. Op driesprong links aanhouden. Op splitsing bij plas rechtsaf. Op kp 32 rechtsaf richting 33. Aan het eind trap op, asfaltweg oversteken en trap af.

3. Gelijk linksaf, onverhard pad langs plas, onder hoogspanningsleiding door. Vóór een jachthaven buigt het pad naar rechts. Even verder op asfaltweg linksaf, onverhard pad. Door klaphek terrein Biltplas (Natuurmonumenten) op. Even voorbij klaphek rechtsaf grasdijk op. Rechtdoor de dijk aanhouden. Vóór hoogspanningsmast linksaf omlaag, onverhard pad. Bij klaphek naast de asfaltweg rechtdoor. Voorbij een volgend klaphek kom je uit bij kp 62.

4. Op kp 62 rechtdoor richting 63. Op driesprong rechtdoor richting staande boomstammen. Bij een tweede groepje boomstammen trapje op en rechtdoor trapje af. Even verder rechtdoor door een klaphek, terrein Molenplas van Natuurmonumenten op. Volg het graspad tussen plas en afrastering steeds rechtdoor. Voorbij een plek met wederom drie staande boomstammen omhoog de dijk op naar een klaphek. Na klaphek linksaf, halfverharde weg.

5. Op asfaltweg bij kp 42 rechtsaf richting 43 Ohé en Laak in. Waar de weg naar rechts buigt ga je linksaf richting 'Limburgse Mineraalbrekerij', asfaltweg. Op driesprong rechtdoor. Op kp 43 rechtsaf richting 64. Volg het betonpad rechtdoor. Op kp 64 linksaf door klaphek richting 65, terrein Schroevendaalseplas. Volg het graspad omlaag en beneden rechtsaf. Bij draaihekje rechts houden (dus niet door draaihekje). Graspad langs afrastering aanhouden. Je komt uit bij een draaihekje en gaat op de asfaltweg rechtdoor naar kp 65.

6. Bij kp 65 bij camping schuin linksaf richting 50, langs slagboom. Voorbij terras de grasdijk rechtdoor volgen. Einde jachthaven linksaf, grasdijk aanhouden. Aan het eind door een klaphek en rechtsaf, graspad langs de Maas. Steeds rechtdoor. Op driesprong met klaphek rechtdoor. Bij volgend klaphek opnieuw rechtdoor. Bij kp 50 rechtdoor richting 10, smal pad langs Maas, onder hoogspanning door. Aan het eind door een draaihek en rechts houden.

7. Op kp 10 het asfaltpad naar rechts volgen. Het pad buigt naar links en naar rechts. Op driesprong linksaf, onverharde weg. Einde pad rechtsaf, onverharde weg. Op driesprong rechtsaf. Aan het eind op asfaltweg rechtsaf. Voor kapel linksaf, grindweg. Volg de grindweg op de dijk rechtdoor naar de molen.

8. Vóór de molen bij kp 61linksaf richting 30. Aan einde weg rechtdoor Stevensweert in. Op kruising rechtdoor, Roumerweg. Volg de voorrangsweg naar rechts (Wilhelminalaan). Eerste linksaf, Molenstraat Zuid. Steeds rechtdoor, je komt uit op de Markt.

Praktische informatie

Lengte van de wandeling
14,5 km

Inkorten
Tot 6 km door bij de Hompesche Molen af te steken; lees verder bij blokje 8.

Start- en eindpunt
Markt in Stevensweert.

Eigen vervoer
De Grensmaas stroomt door Midden-Limburg, op de grens met België. Stevensweert ligt dicht bij de A2 en de A73.

Openbaar vervoer
Vanaf station Roermond, buslijn 71, uitstappen halte Kruis.

Eten en drinken
Diverse gelegenheden op de Markt in Stevensweert.
Hompesche Molen, www.hompeschemolen.nl
Brasserie De Maasterp, www.maasterp.nl

Honden
Aangelijnd toegestaan.

Let op
Route is niet toegankelijk bij hoogwater in de Maas.

Achtergrondinformatie

Eilanden in de Maas

Net als bij alle eilanden is het water voor de 'bijna' riviereilanden in de Maas een onbetrouwbare partner. Hoogwater heeft de afgelopen decennia al verschillende keren geleid tot fikse overstromingen met catastrofale gevolgen. Na de watersnoodramp van 1995 zijn door Rijkswaterstaat overal langs de Maas in ijltempo kades aangelegd. Op verschillende plekken is de rivierbedding verbreed. Ook is er fors geïnvesteerd in de aanleg van hoogwatergeulen en het verlagen van uiterwaarden. Het resultaat hiervan is goed te zien tijdens deze wandeling bij Stevensweert.

Deze plaats ligt aan de Grensmaas, een uniek stuk rivier tussen Maasbracht en Maastricht. Het is het enige traject tussen Frankrijk en de Noordzee waar geen stuwen liggen en het water vrij kan stromen. Kenmerkend voor dit deel van de Maas zijn de enorme grindpakketten in de bodem. De winning hiervan was tot voor kort een lucratieve onderneming. Grind is immers van groot belang voor de bouw en de aanleg van wegen.

Miljoenen tonnen zijn hier afgegraven. De plassen die overbleven versterken het eilandeffect voor de dorpen in de omgeving. Nadat er onder de bevolking steeds meer weerstand ontstond tegen al die grindgaten heeft de overheid samen met de grindwinners een plan 'Groen voor grind' uitgewerkt. Het resultaat van dit indrukwekkende plan wordt nu zichtbaar: bijna 1500 ha riviernatuur. Je komt hier niet naartoe voor het ware eilandgevoel. Maar je geniet wel met volle teugen als je hier al wandelend deze struinnatuur aaneenrijgt.

Spaanse vesting

Het eiland Stevensweert was in de Tachtigjarige Oorlog voor de Spanjaarden een strategische plek. Opperbevelhebber Fransisco de Moncada liet rond de kerk en het kasteel een zwaar verdedigingswerk aanleggen, met een hoge aarden wal en zeven bastions. Het geheel werd gebouwd volgens een strak meetkundig plan waarin zelfs het oude stratenpatroon op de kop ging. Zo kreeg het dorp een merkwaardige, stervormige plattegrond, die tot op vandaag bewaard is gebleven.

Oereiken

Op enkele plekken langs de Molenplas zie je een groepje zwarte boomstammen rechtop naast elkaar. Deze bomen van naar schatting twee eeuwen oud zijn bij de grindwinning in het STEVOL-gebied opgegraven. Het zijn zwarte eiken, die enkele meters diep onder het grind begraven lagen. De eiken zijn vermoedelijk ooit kilometers lang meegevoerd. Ze zijn juist hier achtergebleven omdat de rivier hier bochtig was en dus op plekken minder snel stroomde. Vooral het bomenmonument bij de Hompesche Molen ziet er indrukwekkend uit.

De mooiste eilandwandelingen van Nederland Zin in meer eilandwandelingen? In de gids 'De mooiste eiland-wandelingen van Nederland' staan 18 wandelroutes op(schier- of voormalige) eilanden. Inclusief wandelingen op de twee kleinste Waddeneilanden Vlieland en Schiermonnikoog.Andere eilanden waar je goed kunt wandelen zijn Tiengemeten, Neeltje Jans en Marken. Voormalige eilanden als Wieringen, Urk en Schokland zijn eveneens in de gids opgenomen. Ook de door dammen en bruggen afgebakende eilanden Tholen en Sint-Philipsland zijn geselecteerd. Zelfs de Limburgse 'eilanden' in de Grensmaas, die ontstaan zijn door grindwinning, staan in deze gids.Alle routes zijn samengesteld door Sietske de Vet (www.wegwijs43.nl), Rutger Burgers (www.routewerk.nl) en Menno Zeeman (FossaNova). De gids is te koop bij de boekhandel of online te bestellen via www.gegarandeerdonregelmatig.nl.